การศึกษาเรื่อง "ทางเลือกของภรรยาหลวง ในการจัดการปัญหาความรุนแรงของครอบครัว กรณี สามีนอกใจภรรยา" ใช้วิธีการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพและวิเคราะห์กรณีศึกษา (Case study) ทั้งหมด 10 คน โดยการสัมภาษณ์ สังเกต และบันทึกข้อมูล รวมทั้งนำเสนอกรณีตัวอย่างที่ได้ศึกษา มาแล้ว เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นความเหมือนและความแตกต่าง เป็นการวิเคราะห์ประสบการณ์ เพื่อ ประมวลผลการศึกษาในภาพรวม ซึ่งสรุปผลการศึกษา ดังนี้

กรรยาหลวงที่ประกอบอาชีพนอกบ้าน 5 คน มีอายุน้อยที่สุด 39 ปี และมากที่สุด 50 ปี จบการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี และต่ำสุดชั้น ม.3 อาชีพส่วนใหญ่เป็นลูกจ้างบริษัทต่างๆ ภรรยาที่ มีรายได้มากกว่าสามีจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัวทั้งหมด แตกต่างจากภรรยาที่มี รายได้น้อยกว่าสามี ซึ่งสามีเป็นผู้รับผิดชอบครอบครัวทั้งหมดแทนภรรยา หรือไม่ก็จะเป็นการ รับผิดชอบร่วมกันของทั้งสามีและภรรยา ในปัจจุบันกลุ่มภรรยาหลวงที่ประกอบอาชีพต่างๆ เลือก ที่จะจัดการปัญหาสามีนอกใจโดยมี 3 ทางเลือกคือ ทางเลือกแรก เลือกที่จะอดทนต่อภาวะ ดังกล่าวเพื่อลูกและครอบครัว 2.เลือกที่จะแยกทางกันอยู่กับสามีแต่สามียังคงรับผิดชอบอยู่ และ ทางเลือกที่ 3 คือ หย่าโดยการจดทะเบียนหย่า

กรรยาหลวงที่เป็นแม่บ้าน 5 คน มีอายุน้อยที่สุด 35 ปี และมากที่สุด 63 ปี จบ การศึกษาสูงสุดชั้น ม.3 และต่ำสุดชั้น ป.6 กลุ่มตัวอย่างนี้ไม่ได้ประกอบอาชีพ เป็นแม่บ้านดูแล ลูก สามีและครอบครัว สามีหาเลี้ยงครอบครัวทั้งหมด ซึ่งสามีจะให้เงินในจำนวนที่แตกต่างกัน สามีของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้มีรายได้ที่ค่อนข้างสูง คือเงินเดือนตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป จึงเป็นผู้ที่ รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัว และเมื่อภรรยากลุ่มนี้ประสบปัญหาสามีนอกใจไปมีผู้หญิงอื่น จึง ต้องหางานทำ เพื่อจะได้มีรายได้มาจุนเจือลูกและตนเอง โดยเฉพาะกรณีที่จดทะเบียนหย่า และ กรณีที่แยกทางกันแต่สามียังรับผิดชอบอยู่ จะได้รับรายได้จากสามีมาช่วยเหลือครอบครัวส่วนหนึ่ง

การที่สามีนอกใจภรรยา เขาจะมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะทำให้คู่สมรสโกรธ จะ หาเรื่องทะเลาะจนกลายเป็นความขัดแย้ง โดยเฉพาะเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศ เกิดการเมินเฉย ต่อกัน บางครั้งสามีก็ไม่ยอมพูดคุย และมีการใช้ความรุนแรงรวมอยู่ด้วย ในช่วงแรก ภรรยาจะรับรู้ เมื่อเผชิญกับปัญหา ตกใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น และหากสงสัยจนเข้าขั้นวิกฤติไม่ได้รับการแก้ไขทันที อาจจะนำมาซึ่งการหย่าร้างได้ ซึ่งภรรยาที่ประสบปัญหานี้จะได้รับความรุนแรงทุกรูปแบบทั้งทาง ร่างกายและจิตใจ โดยเฉพาะทางด้านจิตใจจะได้รับผลกระทบมากที่สุด และมีความรุนแรงทาง เพศรวมอยู่ด้วย จะเห็นได้ว่าการที่สามีกระทำรุนแรงต่อภรรยาและภรรยาไม่ตอบโต้กลับ จะนำมา ซึ่งความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นจนถึงขั้นสาหัสได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อภรรยาหลวงคือสามีจะ

ไม่จุนเจือครอบครัวเหมือนแต่ก่อน และโดนประณามว่าถูกสามีทิ้ง ทำให้อับอายผู้อื่น รวมทั้งไม่ได้ รับความช่วยเหลือในเรื่องค่าเลี้ยงดูบุตรหลังจากที่หย่าร้างกันไปแล้ว ซึ่งผู้ที่ได้รับความบอบซ้ำที่สุด ก็คือลูก ฉะนั้นภรรยาหลวงบางคนจึงอดทนต่อสามีที่นอกใจ และจัดการบัญหาครอบครัวใน ลักษณะต่างๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับการยอมรับและความผูกพันที่มีต่อกันในครอบครัวว่ามากน้อยเพียงใด

## ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา มีดังนี้ คือ

- 1. เสนอให้มีการให้ความรู้และให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับกฎหมายครอบครัวแก่ผู้หญิง ที่ประสบปัญหาสามีนอกใจ และออกกฎหมายที่จะเอาผิดกับสามีที่ทอดทิ้งภรรยาไปมีผู้หญิงอื่น และกับผู้หญิงที่มาแย่งสามีของผู้เป็นภรรยาด้วย
  - 2. เสนอวิธีการจัดการปัญหาสามีนอกใจเพื่อหลีกเลี่ยงการเผชิญความรุนแรงในครอบครัว
- 3. เสนอให้มีการประชาสัมพันธ์หน่วยงานที่ช่วยเหลือผู้หญิงในเรื่องปัญหาครอบครัวให้เป็น ที่รับรู้แก่คนส่วนมาก ควรมีการโฆษณาตามสื่อของรัฐบาล โทรทัศน์ วิทยุ หรือทำแผนพับจัดวางไว้ตาม โรงพยาบาลต่างๆ เช่น มูลนิธิเพื่อนหญิง มูลนิธิผู้หญิง และบ้านพักฉุกเฉิน เป็นต้น
- 4. เสนอให้กลุ่มสมาคมที่ช่วยเหลือในเรื่องปัญหาสามีนอกใจ ทอดทิ้งภรรยา และเรื่อง ความรุนแรงในครอบครัวโดยตรง รณรงค์ยุติการกระทำรุนแรงต่อภรรยา ตลอดจนหน่วยงานของรัฐที่ ดูแลเรื่องครอบครัว เช่น สมาคมเสริมสร้างครอบครัวให้อบอุ่นและเป็นสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวง พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น ควรมีการจัดอบรมแก่ประชาชนทั่วไป ก่อนที่จะมี ครอบครัว หลักการใช้ชีวิตคู่หลังแต่งงาน การวางแผนครอบครัว และการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์
- 5. องค์กรศาสนาควรมีการจัดอบรม ทำบุญ ฝึกปฏิบัติธรรมให้แก่ประชาชน โดยมุ่งเน้นที่ การมาวัดกันเป็นครอบครัว เพื่อสร้างความรัก ความผูกพันและความอบอุ่นให้แก่ครอบครัวมากขึ้น

A Study of The Alternatives of the Legal Wives in The Management of Domestic Violence Problems .Case Studies: Adultery of their husbands. The methodology being used is the qualitative data study together with a study of 10 cases. Techniques being applied are interviews, observations and data recording, including presentation of the study cases. The study points out the similarities and differences of each case as an analysis and assessment for a generic picture of the situations.

Following are the outcomes of the study. The cases consist of five legal wives who work outside of the household, the youngest is 39 years old and the eldest, 50 years old. The highest education is bachelor's degree and the lowest, junior high school. Most of them work for private companies; those who earn more than their husbands are responsible for all the expenses of their family which are different from those who earn less. Their higher paid husbands usually pay the overall expenses or else they share the expenditure. Nowadays the married women who suffer adulteries choose the following three solutions regarding their dishonest husbands. The first path is to endure the situation for the sake of their children and families, the second one are to separate from each other but the husband agrees on his own to continue on with their duties for the families. The last solution for the unlucky women is to divorce from their spouses.

The other five cases are housewives who only care for their children and husband and who have no income, they depend on their husband for all the expenses. The youngest is 35 years old and the eldest, 63 years old. The highest education is grade 9 and the lowest, grade 6. When they face the adultery they suffer for not having incomegenerating jobs. The husbands of this group earn scarily high income in general, mostly above 10,000 baht. The amounts being given to their wives are varying. The situations force them to urgently look for work to support their children and families, especially those who choose to divorce their husband. As for the separated couples where the husband continues to take responsibility for the expenses of the families, the women have and easier time.

Once the man gets distracted from his wife, his behavior changes. His spouse gets discontented and they argue, fight, breaking their relationship especially the sexual relationship. They are indifferent to each other and lose their intimacy sometimes the men do not talk to them wives. They make excuse to work over time. Once they arrive home they go straight to bed. In all the cases the violence takes clear shape in all the ways. The miserable wives are not yet, ready to admit the reality; they are shocked by the events. They are suspicious, restless and if the situation has not been clarified immediately, the cases usually develop into a crisis. In a few cases being chosen for this study, the couples eventually divorce. The reality shows that the women who remain tolerant against their violent husbands are faced with more aggression, In a few cases as worse as hospitalization, while the reactive wives face less harm. The men cease to support the family, bringing a great impact to the women apart from being discredited by their neighbors. For the divorce cases the mother are treated illegally. They do not receive financial support from their husbands. The children are the scapegoats in all the cases leading a few mothers to endure the miseries. They settle the problems in valid ways depending on the relationship in the family.

Following are proposals of the writer in relation to the issues being examined in the study.

- Education of the domestic legislation should be provided to the women; the law should be written in favor of the abandoned mother and children, and against the dishonest husbands and third parties.
- 2. Ways to cope with the adultery problems are suggested in the study to avoid the cases reaching the violence crisis.
- 3. The organizations that offer help to women and family should be publicized through a government department, radio broadcasting and through other public media, in order to help the innocent women.
- 4. The above units including The Ministry of Interior, The Ministry of Social Development and Human Security, The Family Welfare Society etc. should give training to the public on marriage, family building, family planning and sexual health. Campaigns should be run against the abusive husbands, in order to build a new trend in the social environment.
- 5. The religious organizations should give spiritual training to the public, such as learning scriptures, meditation etc. in family atmosphere to enhance love and ties in the family.